

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version: Johanna Wikgren-Roelofs : Studerande möter diakoni genom arbete med samhällets utsatta. Vasabladet 11.5.2019 s. 28 eller Österbottens tidning 12.5.2019 s. 20.

Novias forskning

Studierande möter diakoni genom arbete med samhällets utsatta

● Då människor hamnar i svåra livssituationer kan kyrkans diakoni vara en av de instanser de söker sig till för att få stöd. Inom ett projekt vid Novia har flera studerande, oberoende av tro, haft möjlighet att tillsammans med kyrkans anställda arbeta med Cable-metodik.

Då kyrkan lyfts upp i medier är det ofta i samband med att något särskilt inträffat. Det kan vara ett evenemang, kyrkoval eller då någon anställd inom kyrkan handlat eller uttalat sig på ett sätt som kritiskt behöver belysas, granskas eller diskuteras. I det sistnämnda exemplet präglas debatten ofta av misstro till följd av att en eller flera personer eller grupper kränkts eller känner sig kränkta.

Också studerande influeras av den bild som framträder i medierna. För socionomstuderande som efter examen ska arbeta inom det sociala området, kan denna bild få följder för hur studerande ser på samarbetsmöjligheterna mellan den kommande arbetsplatsen och kyrkans diakoniarbete, ibland även kallat för kyrkans sociala arbete.

Här kan projektsamarbete mellan församlingar och socionomutbildningen vara till stor nytta om samarbetet lyckas generera en förståelse för och en insyn i varandras verksamheter.

Inom så väl socialt arbete som diakonalt arbete är det människor i behov av stöd och handledning som ligger i fokus. Alla parter vinner på ett fungerande samarbete som grundar sig på en nyanserad och respektfull bild av varandras insatser.

NOVIASOCIONOMUTBILDNING I ÅBO har under 2016–2018 ingått som part i projektet Där nöden är störst – diakoni på svenska. Andra parter i projektet har varit Johannes, Matteus och Petrus svenska församlingar i Helsingfors.

Målsättningen med projektet var att möta nöden bland svenskspråkiga i Helsingfors och stöda församlingarna i en utvecklingsprocess mot mera diakonala gemenskaper. Ett konkret sätt för att bidra till denna utveckling har varit att satsa på Cable-metodiken inom församlingarna.

Cable-metodiken kom till Finland i början av 2000-talet och har sina rötter i befrielseologi, emancipatorisk pedagogik och europeiskt samhällsarbete. Cable utgår från att man arbetar processinriktat på ett sätt som stöder människor att hitta sina styrkor och förmågor och den vägen få till stånd en positiv förändring.

Cable förverkligas i grupp under en tidsperiod på några veckor och passar i princip för alla, oberoende av bakgrund eller grad av utsatthet. Tanken är att alla har något att utveckla och stärka hos sig själva.

Konkret innebär gruppträffarna att deltagarna arbetar med frågor som vem är jag, vilka gemenskaper tillhör jag, vad påverkar mitt välbefinnande och hur kan jag övervinna olika problem.

Mycket handlar om att föra dialog, ibland med hjälp av kreativa eller visuella metoder. Grupphandledarna bär ansvar för att planera träffarna

Vissa examensarbeten lägger fokus på Cable-grupper för barnfamiljer. I Cable-grupperna lyfter man fram styrkor och förmågor hos deltagarna, oberoende av ålder, familjekonstellation eller bakgrund. FOTO: JOHANNA WIKGREN-ROELOFS

Studierande har på olika sätt bidragit till att utveckla Cable-metodiken tillsammans med projektarbetare och kyrkans anställda. FOTO: JOHANNA WIKGREN-ROELOFS

och göra deltagarna delaktiga oberoende av livssituation, förmågor och utvecklingsbehov.

FRÅN NOVIASIDA syns studerandes insatser i projektet huvudsakligen genom deras examensarbeten. De studerande har varit socionomstuderande, antingen med studier som leder till en "allmän" socionomexamen eller med studier som ger dem tillägsbehörigheter att också arbeta som diakoner, kyrkans ungdomsarbetsledare eller som barnrådgångslärare.

Utvecklingsarbetet med Cable

har huvudsakligen skett i samarbete med kyrkans anställda och projektarbetare. De studerande har exempelvis inte haft möjlighet att intervjua deltagare i Cable-grupperna. Examensarbetena som skrivits i par eller i mindre grupper har bland annat handlat om Cable-grupper för enföräldersfamiljer, för regnbågsfamiljer och för vissa enskilda församlingar i Borgå stift.

Några av arbetena har fokuserat på att utveckla en produkt, exempelvis ett informationsblad, en processbeskrivning för Cable-handledare eller en Cable-modell anpassad till någon

Det här är Cable

- Cable är ett pedagogiskt och processinriktat arbetssätt, som stöder deltagarna att i grupp hitta sina styrkor och förmågor och få till stånd en positiv förändring i sina liv eller samfund.
- För gruppträffarna ansvarar en person som utbildat sig till Cable-handledare. Under träffarna arbetar deltagarna med frågor som till exempel vem är jag, vilka gemenskaper tillhör jag, vad påverkar mitt välbefinnande

och hur kan jag övervinna olika problem.

- Helsingfors Diakonissanstalt har utbildat Cable-handledare sedan 2009. I dag erbjuds Cable-grupper också på svenska i flera församlingar i Borgå stift.
- Cable är en förkortning av Community Action Based Learning för Empowerment. Cable har sina rötter i befrielseologi, emancipatorisk pedagogik och i europeiskt samhällsarbete.

specifik målgrupp. I ett examensarbete utvärderades också gruppleddskapet via observation av en Cable-grupp.

För studerande som inte ska jobba med församlingsarbete i framtiden, har projektet inte bara erbjudit en inblick i Cable-metodiken utan också i kyrkans diakonala arbete.

Studerande vet hur församlingarna arbetar med utsatthet och kan se potential för hur kyrkan, den offentliga, privata och tredje sektorn tillsammans kunde närma sig varandra inom socialt arbete.

DE FÖRSAMLINGSANSTÄLLDA har i sin tur erbjudits konkreta verktyg för att utveckla Cable-arbetet i

den egna församlingen. Samtidigt har de också haft möjlighet att stifta bekantskap med socionomutbildningen och blivande socionomer, socionomer som i framtiden kan fungera som potentiella samarbetspartners.

Hur man tar till sig dylika möjligheter ligger självfallet både hos de anställda själva och hos arbetsgruppen, men från utbildningens sida är det viktigt att vara med och bygga upp arenor där studerande kan möta arbetslivet på ett så mångsidigt, nyanserat och öppet sätt som möjligt.

Johanna Wikgren-Roelofs lektor vid socionomutbildningen vid Novia i Åbo